

อย่ารู้ชื่อ คนที่ขับไล่ผม

เท่าที่ผมทราบตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่มีวาระ หรือเกษียณอายุครับ แต่หากบริหารงานไม่ดี ผู้คนในชุมชนไม่ต้องการให้อยู่ก็มีกระบวนการถอดถอนครับ ทั้งนี้ ผู้ถอดถอนจะได้รับความคุ้มครองจากราชการอย่างไร และผู้ถูกถอดถอนอยากทราบว่ามีข้อจำกัดอะไรบ้างที่ไม่พอใจการทำงานของตนเอง เขาจะทำอะไรได้บ้าง

เรื่องของเรื่องก็คือว่า ราษฎรได้เข้าชื่อกันพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อขอให้นายอำเภอสั่งให้นายเหลือนั้นซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน พ้นจากตำแหน่ง อำเภอได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการยื่นถอดถอนโดยตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล รายชื่อ อายุ ที่อยู่ ลายมือชื่อ หมายเลขประจำตัวประชาชน คุณสมบัติและลักษณะที่ไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติของผู้เข้าชื่อซึ่งก็ได้ไปแสดงตนและยืนยันว่าไม่มีผู้ใดบังคับขู่脅หรือหลอกลวง เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้วอำเภอจึงมีคำสั่งให้นายเหลือนั้นพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายเหลือนั้นก็ไม่ว่าอะไร ให้ไปก็ไป แต่มีหนังสือถึงอำเภอขอสำเนารายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนตนเองออกจากตำแหน่ง แต่อำเภอมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ขอรายชื่อไปก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใหม่ เนื่องจากนายเหลือนั้นได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองและใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองมีคำพิพากษายกฟ้องและพ้นกำหนดเวลายื่นอุทธรณ์แล้ว และการเปิดเผยรายชื่อดังกล่าวไม่เป็นผลต่อการอยู่ร่วมกันของราษฎรในหมู่บ้าน รวมทั้งอาจก่ออันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นายเหลือนั้นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมพิจารณาเรื่องนี้ อำเภอได้ส่งสำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัย ๖ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนนายเหลือนั้นออกจากตำแหน่งตามที่อำเภอปฏิเสธการเปิดเผยต่อนายเหลือนั้นนั้น แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการถอดถอนที่เสร็จสิ้นแล้ว และนายเหลือนั้นมีส่วนได้เสียโดยตรงในเรื่องที่ขอก็ตาม แต่...ถึงตอนสำคัญแล้วครับ จำประเด็นมุมมองของคณะกรรมการวินิจฉัย ๖ นะครับว่าท่านดูจากอะไร แต่ผู้ที่เข้าชื่อร่วมกันถอดถอนนั้น เป็นเพียงราษฎรธรรมดา ไม่มีอิทธิพลใด ๆ สมควรได้รับความคุ้มครองจากทางราชการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ คือไม่ควรเปิดเผยบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนให้แก่นายเหลือนั้น

อ่านจบแล้วจับประเด็นได้นะครับว่า กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับนั้นนอกจากให้สิทธิแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้เบาะแสแก่ทางราชการในการตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐด้วย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๒๕๖๓/๒๕๕๕)